EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 10.4.2019
COM(2019) 174 final

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

Tredje årsrapporten om faciliteten för flyktingar i Turkiet

Innehållsförteckning

1. Inledning ... 3
   1.1 Turkiet och flyktingkrisen ... 3
   1.2 EU:s hantering av krisen och inrättandet av faciliteten ... 3
2. Facilitetens funktionssätt ... 4
3. Den finansiella kapaciteten, varaktigheten och typen av finansiering ... 6
4. Facilitetens andra delutbetalning ... 7
   Programplanering ... 7
5. Genomförande av faciliteten ... 9
   5.1 Humanitärt bistånd ... 9
   5.2 Utvecklingsbistånd ... 11
6. Övervakning och utvärdering ... 14
7. Revision ... 16
8. Kommunikation och synlighet ... 16
9. Slutsatser och fortsatt arbete ... 17

1. Inledning

I enlighet med artikel 8.1 i kommissionens beslut av den 24 november 2015[1] om samordning av unionens och medlemsstaternas åtgärder genom en samordningsmekanism (nedan kallat *beslutet*) ska kommissionen regelbundet informera Europaparlamentet och rådet om genomförandet av faciliteten för flyktingar i Turkiet (nedan kallad *faciliteten*). Enligt artikel 8.2 i beslutet ska kommissionen varje år lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av faciliteten. Den första årsrapporten offentliggjordes i mars 2017[2]. I den beskrev kommissionen hur flyktingfaciliteten fungerade och de första åtgärder som vidtagits vad gäller dess genomförande, övervakning och utvärderingssystem samt relaterade kommunikationsinsatser. Den andra rapporten offentliggjordes i mars 2018[3].

1.1 Turkiet och flyktingkrisen

På grund av sitt geografiska läge spelar Turkiet en central roll som mottagar- och transitland för flyktingar och migranter. Till följd av att rekordmånga personer sökt sig till Turkiet, främst på grund av konflikterna i Syrien och Irak, hyser landet över 4 miljoner flyktingar och migranter, vilket är flest i världen. Bland dessa finns 3,6 miljoner registrerade syriska flyktingar[4], varav omkring 155 000 är inkvarterade i de tretton läger som de turkiska myndigheterna har upprättat. Där finns också över 296 000 registrerade flyktingar och asylsökande, främst från Afghanistan, Irak, Iran och Somalia[5]. Även om Turkiet fortsätter att göra berömvärda insatser för att ta emot, stödja och hysa ett stort antal flyktingar och migranter har det stora antalet personer haft stor inverkan på värdsamhällena.

1.2 EU:s hantering av krisen och inrättandet av faciliteten

EU och dess medlemsstater beslutade 2015 att öka sitt politiska och finansiella engagemang för att stödja Turkiet i dess ansträngningar att hysa flyktingar. I det uttalande som EU och Turkiet gjorde den 18 mars 2016[6] (nedan kallat *uttalandet*) uttryckte parterna enighet om ett genomgripande samarbete baserat på delat ansvar, ömsesidiga åtaganden och konkreta resultat. Vid sitt möte den 29 november 2015 aktiverade EU:s och Turkiets stats- och regeringschefer den gemensamma handlingsplan[7] som ska hjälpa Turkiet att hantera följderna av konflikten i Syrien.

På EU-medlemsstaternas begäran om betydande tilläggsfinansiering till stöd för flyktingar i Turkiet upprättade kommissionen den 24 november 2015 faciliteten för flyktingar i Turkiet[8].

---

[1] Kommissionens beslut C(2015) 9500 av den 24 november 2015 om samordning av unionens och medlemsstaternas åtgärder genom en samordningsmekanism – flyktingfaciliteten för Turkiet, ändrat genom kommissionens beslut C(2016) 855 av den 10 februari 2016.

[2] https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2017:0130:FIN:SV:PDF

[3] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0091&from=EN

[4] Den 29 november 2018 var 3 607 563 ”syrier som lever under tillfälligt skydd” registrerade. Källa: Turkiska generaldirektoratet för migrationshantering: http://www.goc.gov.tr/icerik6/temporary-protection_915_1024_4748_icerik

[5] Ett särdrag i det turkiska asylsystemet är att landet har undertecknat 1967 års New York-protokoll till Genèvekonventionen från 1951 med en reservation. Den övervägande majoriteten av flyktingarna i Turkiet kan därmed inte ansöka om fullvärdig flyktingstatus, utan enbart om ”villkorlig flyktingstatus”. Om denna status beviljas begränsas vistelsen i landet till att gälla till den tidpunkt då en erkänd flykting ”vidarebosätts till ett tredje land”.

[6] http://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/

[7] http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-5860_fr.htm

[8] Kommissionens beslut C(2016) 855 av den 10 februari 2016 om faciliteten för flyktingar i Turkiet, vilket ändrar kommissionens beslut C(2015) 9500 av den 24 november 2015.

Faciliteten är en mekanism för att samordna användningen av de medel som ställs till förfogande, dels som medel från EU-budgeten, dels som ytterligare bidrag från medlemsstaterna som integreras i EU-budgeten i form av externa inkomster avsatta för särskilda ändamål. Bidragen uppgår till sammanlagt 6 miljarder euro, varav 3 miljarder euro anslås för 2016–2017 och ytterligare 3 miljarder euro anslås för 2018–2019. Sedan 2011 har EU och medlemsstaterna gemensamt mobiliserat närmare 10,4 miljarder euro för insatser med anledning av krisen i Syrien, varav 4,8 miljarder euro tagits ur EU-budgeten.

Faciliteten kompletterar och ökar de befintliga medlen i EU:s regionala förvaltningsfond för insatser med anledning av krisen i Syrien[9] (nedan kallad *EU:s förvaltningsfond*), instrumentet som bidrar till stabilitet och fred, samt de nationella programmen inom ramen för instrumentet för stöd inför anslutningen, som alla har bidragit till det arbete i flyktingrelaterade frågor som bedrivs tillsammans med viktiga samarbetspartner. Den kompletterar även det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter[10].

Genomförandet av uttalandet fortsatte under 2018 att spela en viktig roll för att se till att EU och Turkiet hanterar migrationsutmaningen effektivt och gemensamt. Uttalandet ger fortsatt konkreta resultat när det gäller att minska antalet irreguljära och farliga överfarter över Egeiska havet och därigenom rädda liv.

Under 2018 kom sammanlagt 50 789 personer från Turkiet till EU, vilket kan jämföras med 41 720 personer 2017 (en ökning med 22 %). Av dessa anlände 47 939 personer till Grekland (varav 32 141 personer sjövägen och 15 798 personer landvägen), 2 383 personer till Italien, 349 personer till Bulgarien och 118 personer åkte från Turkiet med båt till de regeringskontrollerade områdena på Cypern. Under 2019 har fram till den 5 mars sammanlagt 5 094 personer kommit från Turkiet till EU, vilket kan jämföras med 3 153 personer under samma period förra året. Av dessa anlände 5 054 personer till Grekland (3 509 personer sjövägen och 1 545 personer landvägen) och 40 personer till Bulgarien[11]. Hittills under 2019 har enligt Internationella organisationen för migration (IOM) 3 personer omkommit på östra Medelhavet (174 personer under hela 2018, 62 personer under 2017 och 434 personer under 2016).

Vidarebosättningarna fortsätter från Turkiet till EU enligt den en-för-en-princip[12] som anges i uttalandet. Sedan den 4 april 2016 har sammanlagt 20 002 personer vidarebosatts, varav 1 362 personer under 2019, 6 929 personer under 2018 och 8 975 personer under 2017. Som anges i uttalandet är sedan det standardiserade tillvägagångssättet godkändes i december 2017 alla delar och villkor numera på plats för att kunna aktivera det frivilliga humanitära mottagandesystemet.

För ett fullständigt och hållbart genomförande av uttalandet krävs fortsatta insatser och politisk vilja från alla sidor.

2. Facilitetens funktionssätt

Faciliteten är en samordningsmekanism som möjliggör en snabb, verkningsfull och kostnadseffektiv mobilisering av de resurser som EU förfogar över för att stödja flyktingar i

[9] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/neighbourhood/countries/syria/madad_en
[10] https://ec.europa.eu/europeaid/how/finance/eidhr_en.htm_en
[11] Uppgifter om antalet anlända personer kommer från EU:s medlemsstater och Frontex.
[12] För varje syrier som återsänds till Turkiet från de grekiska öarna kommer enligt EU:s och Turkiets uttalande en annan syrier från Turkiet att vidarebosättas i EU, med beaktande av FN:s sårbarhetskriterier.

Turkiet. Faciliteten säkerställer att EU:s befintliga finansieringsinstrument utnyttjas optimalt, antingen som humanitärt bistånd eller som utvecklingsbistånd, för att tillgodose såväl flyktingarnas som värdsamhällenas behov på ett samordnat och övergripande sätt[13].

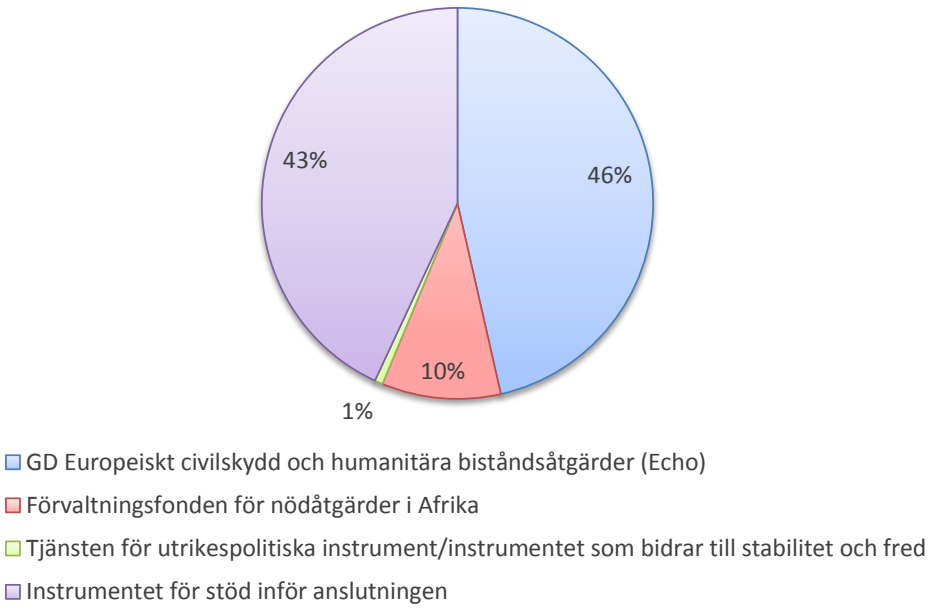
Facilitetens styrkommitté har i uppgift att ge strategisk vägledning i fråga om prioriteringar, typer av åtgärder som ska stödjas, belopp som ska avdelas för olika ändamål, finansieringsinstrument som ska användas samt, där så är tillämpligt, om Turkiets genomförande av sina åtaganden enligt den gemensamma handlingsplanen för EU och Turkiet av den 29 november 2015[14] (nedan kallad *den gemensamma handlingsplanen*). Under 2018, som var facilitetens tredje genomförandeår, höll styrkommittén tre möten – den 9 mars, den 18 juni och den 30 november 2017. Styrkommitténs nästa (tolfte) möte planeras att äga rum i maj 2019.

Huvudprinciperna för facilitetens genomförande är snabbhet, effektivitet och ändamålsenlighet, i kombination med en sund ekonomisk förvaltning. Det är också viktigt att de insatser som görs inom ramen för faciliteten är hållbara och att ansvaret delas med de turkiska myndigheterna. Valet av vilka prioriterade områden som ska stödjas bygger på en omfattande och oberoende behovsbedömning[15], med särskilt fokus på utsatta grupper. Behovsbedömningen uppdaterades 2018[16].

Faciliteten samordnar finansiering från följande externa finansieringsinstrument: humanitärt bistånd[17], det europeiska grannskapsinstrumentet[18], finansieringsinstrumentet för utvecklingssamarbete[19], instrumentet för stöd inför anslutningen[20] samt instrumentet som bidrar till stabilitet och fred[21]. De åtgärder som finansieras med medel ur unionens budget genomförs i enlighet med de finansiella regler och föreskrifter som gäller budgeten, oavsett om anslagen utnyttjas genom direkt eller indirekt förvaltning.

[13] Artikel 2 – Syftet med faciliteten – i kommissionens beslut C(2015) 9500, 24.11.2015.
[14] Se artikel 5.1 i kommissionens beslut C(2015) 9500, ändrat genom kommissionens beslut C(2016) 855.
[15] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/2016_needs_assessment_.pdf
[16] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/updated_needs_assessment.pdf
[17] Rådets förordning (EG) nr 1257/96 om humanitärt bistånd, EGT L 163, 2.7.1996, s. 1.
[18] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 232/2014 om inrättande av ett europeiskt grannskapsinstrument, EUT L 77, 15.3.2014, s. 27.
[19] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 233/2014 om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete, EUT L 77, 15.3.2014, s. 44.
[20] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 231/2014 om inrättande av ett instrument för stöd inför anslutningen, EUT L 77, 15.3.2014, s. 11.
[21] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 230/2014 om inrättande av ett instrument som bidrar till stabilitet och fred, EUT L 77, 15.3.2014, s. 1.

Inom ramen för facilitetens första delutbetalning fördelades stödet per EU-instrument[22] enligt följande:

För att stödet ska omsättas i praktiken krävs att Turkiet strikt uppfyller sina åtaganden i den gemensamma handlingsplanen och uttalandet.

3. Den finansiella kapaciteten, varaktigheten och typen av finansiering

Den totala budget som samordnas genom faciliteten uppgår till 6 miljarder euro (3 miljarder euro för perioden 2016–2017 och 3 miljarder euro för perioden 2018–2019). Inom ramen för den första delutbetalningen mobiliserades 1 miljard euro ur EU:s budget och 2 miljarder euro från medlemsstaterna[23]. Inom ramen för den andra delutbetalningen tas 2 miljarder euro ur EU:s budget och 1 miljard euro betalas av medlemsstaterna[24].

Av EU:s budgetanslag på 1 miljard euro för 2016–2017 mobiliserades 250 miljoner euro 2016 och 750 miljoner euro 2017. Av EU:s budgetanslag på 2 miljarder euro för 2018 mobiliserades 550 miljoner euro 2018 och resten kommer att mobiliseras 2019.

Inom ramen för den första delutbetalningen bidrog medlemsstaterna med 677 miljoner euro till faciliteten 2016, 847 miljoner euro 2017 och 396 miljoner euro 2018. Resterande 80 miljoner euro kommer att betalas ut under 2019. Inom ramen för den andra delutbetalningen bidrog medlemsstaterna med 68 miljoner euro 2018 och resten planeras att betalas ut mellan 2019 och 2023. Medlemsstatens bidrag går direkt till EU:s allmänna budget i form av externa inkomster avsatta för särskilda ändamål enligt artikel 21.2 a ii i budgetförordningen, varefter

[22] Bidragen från Europeiska grannskapsinstrumentet och instrumentet för utvecklingssamarbete överfördes till och genomfördes inom ramen för instrumentet för stöd inför anslutningen respektive EU:s förvaltningsfond. I princip genomfördes alla facilitetens bidrag till förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika (från instrumentet för stöd inför anslutningen och i mindre utsträckning från instrumentet för utvecklingssamarbete) som icke-humanitärt bistånd.

[23] Den totala fördelningen av medlemsstaternas bidrag återges här: https://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2016/02/03/refugee-facility-for-turkey/.

[24] https://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2018/06/29/facility-for-refugees-in-turkey-member-states-agree-details-of-additional-funding/

de fördelas mellan budgetrubrikerna för instrumentet för stöd inför anslutningen och instrumentet för humanitärt bistånd.

Det råder fortfarande en tillfredsställande balans mellan takten i medlemsstaternas betalningar av bidrag *till* faciliteten och de behov av utbetalningar *från* faciliteten som finansieras genom dessa medel.

4. Facilitetens andra delutbetalning

Mobiliseringen av medel inom ramen för facilitetens första delutbetalning har fallit väl ut. Kontrakt slöts för 3 miljarder euro ur 2016 och 2017 års budgetar[25] och insatserna var fullt operationella i slutet av 2017. EU och Turkiet förklarade i sitt uttalande från mars 2016 att när dessa medel nästan var slut, och under förutsättning att alla åtaganden var uppnådda, skulle EU mobilisera ytterligare medel för faciliteten på ytterligare 3 miljarder euro fram till slutet av 2018.

Med tanke på att det i slutet av 2017 hade slutits kontrakt för hela den första utbetalningen på 3 miljarder euro och i syfte att säkerställa projektens kontinuitet och ett oavbrutet stöd till flyktingarna antog kommissionen i mars 2018 ett beslut om att anslå ytterligare 3 miljarder euro för faciliteten för flyktingar i Turkiet, fördelade på samma sätt som vid den första delutbetalningen[26]. Efter det att medlemsstaterna den 18 juli 2018 enats om en uppdatering av den gemensamma överenskommelsen antog kommissionen den 24 juli 2018 ett ändrat beslut om att mobilisera 2 miljarder euro ur unionens budget 2018–2019. Enligt beslutet skulle medlemsstaterna stå för det resterande beloppet på 1 miljard euro som externa inkomster avsatta för särskilda ändamål[27].

Programplanering

För att bygga vidare på de konkreta resultaten från facilitetens första delutbetalning och för att säkerställa en smidig och effektiv fortsättning på programplaneringen för den andra delutbetalningen godkände medlemsstaterna ett uppdaterat strategiskt dokument[28] vid styrkommitténs möte i juni 2018. Här beaktade man resultatet av den uppdaterade behovsbedömning[29] som gjordes genom omfattande samråd med berörda parter under årets första hälft[30] och andra relevanta dokument[31].

I rapporten om den uppdaterade behovsbedömningen ringar man in de prioriterade behoven och de återstående bristerna i flyktinghanteringen och lägger fram användbara riktlinjer för programplaneringen för facilitetens andra delutbetalning. I rapporten presenteras en uppdatering av den bedömning som gjordes på uppdrag av kommissionen i juni 2016. I

[25] Med undantag för ca 20 miljoner euro i löpande administrativa utgifter och utgifter för tekniskt bistånd, kommunikation, övervakning, utvärdering och revision för vilka anslag kan göras och kontrakt slutas under hela facilitetens livslängd.

[26] Kommissionens beslut C(2018) 1500 final om faciliteten för flyktingar i Turkiet och om ändring av kommissionens beslut C(2015) 9500 vad gäller bidraget till faciliteten för flyktingar i Turkiet, 14.3.2018.

[27] Kommissionens beslut C(2018) 4959 final om faciliteten för flyktingar i Turkiet och om ändring av kommissionens beslut C(2015) 9500 vad gäller bidraget till faciliteten för flyktingar i Turkiet, 24.7.2018.

[28] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/updated_facility_strategic_concept_note.pdf

[29] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/updated_needs_assessment.pdf

[30] Slutrapporten om den uppdaterade behovsbedömningen lades fram den 31 oktober 2018.

[31] Särskilt meddelandet *Ett värdigt liv* från 2016 om tvångsförflyttning och utveckling (COM(2016) 234 final) och de åtföljande slutsatserna från rådet (rådets slutsatser om EU:s strategi när det gäller tvångsförflyttningar och utveckling, maj 2016).

rapporten kartläggs hur flyktingarnas och värdsamhällenas behov har utvecklats sedan 2016 och inom vilka områden det behövs ytterligare stöd. Slutsatsen är att fokus fortfarande huvudsakligen ligger på skydd, grundläggande behov och försörjningsmöjligheter, hälsa, utbildning och kommunal infrastruktur.

I det strategiska dokumentet presenteras en strategisk ram för programplaneringen för och genomförandet av facilitetens andra delutbetalning, med inkludering och självförsörjning som särskilda mål. I dokumentet bekräftas behovet av ett nära samarbete mellan statliga instrument, utvecklingsinstrument och humanitära instrument för att hitta mer hållbara och bestående lösningar vid utdragna kriser, även för tiden efter det att faciliteten har upphört och beloppet på 6 miljarder euro har betalats ut. Detta skulle innebära en strategisk omläggning av facilitetens verksamhet från humanitärt bistånd till utvecklingsbistånd. Särskild uppmärksamhet skulle ägnas åt att tillhandahålla hållbart socioekonomiskt stöd och hållbara försörjningsmöjligheter, samt stödja värdsamhällenas kapacitet att ta emot flyktingar och samtidigt främja social sammanhållning. De turkiska myndigheterna och kommissionen skulle arbeta för att säkerställa hållbarheten i facilitetens projekt, även efter det att faciliteten har upphört. Vidare skulle det turkiska nationella systemet behöva förberedas på att överta genomförandet av facilitetens bistånd för att säkerställa hållbara lösningar och en rättvis tillgång till rättigheter och tjänster.

Tanken är att programplaneringen för den andra delutbetalningen ska återspegla rekommendationerna i Europeiska revisionsrättens särskilda rapport om faciliteten[32] som utfärdades i november 2018 (se även avsnittet Revision nedan). Revisionsrätten betonade särskilt behovet av en gemensam strategi för att mobilisera facilitetens delar för humanitärt bistånd och utvecklingsbistånd, för att förbereda sig på finansieringens övergång från faciliteten till medlemsstaterna och för att se till att de resultat som uppnås inom ramen för faciliteten består även efter det att faciliteten har upphört.

Som ett första steg för att mobilisera ytterligare stöd inom ramen för facilitetens andra delutbetalning antog kommissionen i juli 2018 en särskild utbildningsåtgärd efter samråd i förvaltningskommittén för instrumentet för stöd inför anslutningen. För den särskilda åtgärden anslogs 400 miljoner euro för att ge flyktingar fortsatt tillgång till god utbildning[33]. Målet är att ge flyktingar, även vuxna, som är bosatta i Turkiet bättre tillgång till kvalitativa och inkluderande utbildningstjänster, stödja deras integrering i det turkiska utbildningssystemet och därmed främja social sammanhållning. Åtgärden bygger på tidigare stöd på utbildningsområdet, framförallt det första direkta bidraget på 300 miljoner euro till utbildningsministeriet för att främja integrationen av syriska barn i det turkiska utbildningssystemet (Pictes).

Den särskilda åtgärden ändrades i november 2018 för att skjuta till ytterligare medel på 100 miljoner euro för välbehövlig skolinfrastruktur i syfte att tillgodose behovet av klassrum och utbildningslokaler[34]. I december 2018 lanserades två inbjudningar att anmäla intresse på området socioekonomiskt stöd och kommunal infrastruktur, med en budget på 465 miljoner euro respektive 380 miljoner euro. Kommissionen lade fram sin humanitära genomförandeplan[35] för 2018 där den identifierar tillgängliga medel och potentiella partner för facilitetens humanitära del. Förberedelserna för ytterligare bistånd inom socioekonomiskt stöd

[32] Revisionsrättens rapport återfinns här:
https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_27/SR_TRF_sv.pdf
[33] Special Measure on Education C(2018)4960 final, 24.7.2018 *(ej översatt till svenska)*.
[34] Amended Special Measure on Education C(2018)8254 final, 11.12.2018 *(ej översatt till svenska)*.
[35] https://ec.europa.eu/echo/sites/echo-site/files/echo_tur_bud_2018_91000_v2.pdf

och hälsa fortsatte parallellt och bör kunna bekräftas under andra kvartalet 2019. Särskilt fokus låg på att säkerställa övergången från kontantöverföringar till självförsörjning och aktivt deltagande på arbetsmarknaden.

5. Genomförande av faciliteten

Av de medel som samordnades genom faciliteten inom ramen för den första delutbetalningen gick omkring 1,4 miljarder euro till humanitärt bistånd och omkring 1,6 miljarder euro till utvecklingsbistånd.

Det humanitära biståndet riktar sig till de mest utsatta flyktingarna och syftar till att ge mottagarna skydd och täcka deras grundläggande behov på ett förutsägbart och värdigt sätt. Det är också inriktat på luckor i de tjänster som tillhandahålls av specialiserade organ och partnerorganisationer inom hälsovård och utbildning i nödsituationer.

Med utvecklingsbistånd avses här åtgärder för att tillgodose flyktingars långsiktiga behov inom hälso- och sjukvård, utbildning och socioekonomisk utveckling, t.ex. genom att ge flyktingar tillgång till samhällsservice och försörjningsmöjligheter. Insatserna är också inriktade på utsatta grupper och genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv, t.ex. genom att skydda kvinnor och flickor mot sexuellt och könsrelaterat våld och genom att förbättra tillgången till vård inom sexuell och reproduktiv hälsa.

Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas icke-syriska flyktingar och asylsökande. Insatserna inom faciliteten är alltid inriktade på att engagera de lokalsamhällen som tar emot flyktingar.

Åtaganden har gjorts och kontrakt slutits för hela det belopp på 3 miljoner euro som avdelats för facilitetens första delutbetalning för 2016–2017[36]. De 72 projekt som startades uppvisar konkreta resultat. I slutet av 2018 hade över 2,072 miljarder euro av 3 miljoner euro betalats ut. Resten kommer att betalas ut under projektens genomförande fram till mitten av 2021.

Fullständiga uppgifter om projekten finns i följande tabell på internet[37].

Av de 3 miljarder euro som avdelats för facilitetens andra delutbetalning för 2018–2019 hade i februari 2019 åtaganden gjorts för 1,2 miljarder euro. Kontrakt hade slutits för 450 miljoner euro och 150 miljoner euro hade betalats ut i slutet av 2018.

Det bistånd som samordnas genom faciliteten mobiliseras över hela Turkiet men är huvudsakligen koncentrerat till de tio mest belastade provinserna – Istanbul, Sanliurfa, Hatay, Gaziantep, Mersin, Adana, Bursa, Kilis, Izmir, och Kahramanmaras[38]. Det tenderar framförallt att gå till flyktingar och migranter utanför flyktinglägren.

5.1 Humanitärt bistånd

EU:s humanitära bistånd grundas på det europeiska samförståndet om humanitärt bistånd från 2007[39], som innebär att EU som humanitär aktör ska följa de humanitära principerna om

[36] Med undantag för ca 20 miljoner euro i löpande administrativa utgifter och utgifter för tekniskt bistånd, kommunikation, övervakning, utvärdering och revision för vilka anslag kan göras och kontrakt slutas under hela facilitetens livslängd.
[37] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/facility_table.pdf
[38] Fördelningen av syriska flyktingar per region återges här: http://www.goc.gov.tr/icerik6/temporary-protection_915_1024_4748_icerik
[39] Gemensam förklaring från mötet med rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar.

humanitet, neutralitet, opartiskhet och oberoende, i enlighet med artikel 214 i EUF-fördraget och förordningen om humanitärt bistånd (förordning (EG) nr 1257/96)[40, 41].

Inom ramen för facilitetens humanitära del har inom ramen för den första delutbetalningen 1,389 miljarder euro anslagits och kontrakt slutits med 19 samarbetspartner för samtliga 45 humanitära projekt i syfte att tillgodose grundläggande behov och tillhandahålla skydd, utbildning och hälso- och sjukvård för de mest utsatta flyktingarna i Turkiet. Hittills har 1,11 miljarder euro betalats ut till förmån för sammanlagt 1 561 940 flyktingar[42]. Inom ramen för den andra delutbetalningen har 690 miljoner euro hittills anslagits för att tillgodose grundläggande behov och tillhandahålla skydd, utbildning och hälso- och sjukvård. Under 2018 slöts de första kontrakten för 11 projekt inom hälsa och skydd till ett värde av 50 miljoner euro. Den humanitära genomförandeplanen för 2018 bestod bland annat av 51,17 miljoner euro i humanitärt bistånd som samordnades genom faciliteten (50 miljoner euro inom ramen för den andra delutbetalningen och 1,17 miljoner euro som omfördelats från outnyttjade medel från projekt inom ramen för den första delutbetalningen)[43]. Några av de främsta resultaten av det humanitära biståndet under 2018[44] presenteras nedan.

Det sociala nödskyddsnätet:

EU har fortsatt att via det sociala nödskyddsnätet ta itu med behoven bland flyktingar som är socioekonomiskt mycket utsatta. Det här är ett humanitärt program för socialt bistånd där utsatta flyktingar får månatliga kontantöverföringar till ett bankkort som de fritt förfogar över. I januari 2019 hade nästan 1,5 miljoner personer mottagit månatliga kontantöverföringar genom programmet.

Utbildning i nödsituationer

EU fortsätter att underlätta flyktingars tillträde till det formella utbildningssystemet genom att avlägsna hinder och tillhandahålla medel som gör att riskutsatta barn får möjlighet att gå i skolan. Ett program för villkorat kontantstöd för utbildning[45] inrättades 2017 och är det största program för utbildning i nödsituationer som någonsin har finansierats av EU. De första målen har överträffats. I februari 2019 fick familjerna till över 470 000 barn som går i skolan ekonomiskt stöd genom programmet. I december 2018 fick dessutom i genomsnitt 6 768 barn i månaden stöd till skolskjuts och 9 267 flyktingbarn deltog i icke-formella utbildningsinsatser. De kunde till exempel delta i icke-formell utbildning i turkiska och/eller arabiska, intensivutbildning, initiativ för lärande i hemmet och läxhjälpsklubbar. Dessa program förbättrar barnens möjligheter att sedan tillgodogöra sig formell skolutbildning i den årskurs som motsvarar deras ålder.

Hälsa

EU har koncentrerat sig på att åtgärda eventuella brister i tillgången till grundläggande hälso- och sjukvård och på att tillhandahålla tjänster som flyktingar och andra utsatta personer

[40] Rådets förordning (EG) nr 1257/96 av den 20 juni 1996 om humanitärt bistånd.
[41] Europeiska kommissionens humanitära bistånd bygger på landsspecifika humanitära genomförandeplaner, vilka upprättas för ett år i taget. Ramarna för samarbetet mellan kommissionen och dess partner på området humanitärt bistånd utgörs av kommissionens ekonomiska och administrativa ramavtal med internationella organisationer respektive ramavtal om partnerskap med icke-statliga organisationer.
[42] Detta inbegriper flyktingar som fått stöd från antingen det sociala nödskyddsnätet eller tidigare program av liknande slag.
[43] De finns här: https://ec.europa.eu/echo/financing-decisions-hips-2018_en
[44] Flyktingar kan ha tagit del av fler tjänster än en och i de totala siffrorna tas inte hänsyn till överlappningar.
[45] https://ec.europa.eu/echo/blog/turkey-conditional-cash-transfer-education-programme-increases-school-attendance-syrian-and_en

behöver. Från det att faciliteten började tillämpas och fram till oktober 2018 har insatserna gjort det möjligt för flyktingar i de mest flyktingtäta provinserna att göra totalt 873 365 besök i primärvården. Dessutom har 40 705 gravida kvinnor kunnat göra 84 714 besök i mödravården, 105 315 flyktingar har fått psykiatrisk vård och psykosocialt stöd och 13 075 flyktingar har tagit del av postoperativa och rehabiliterande tjänster.

Skydd

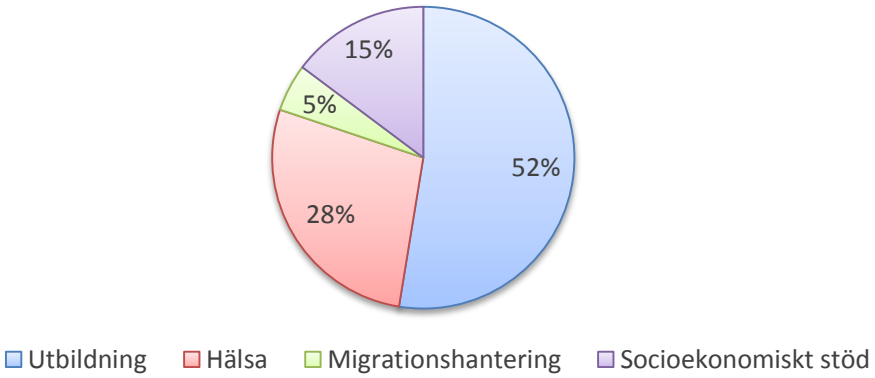
EU fortsätter att finansiera projekt för att öka flyktingars möjligheter att registrera sig och nyttja tjänster och för att tillgodose riskutsatta gruppers och personers behov. Till exempel har det turkiska generaldirektoratet för migrationshantering med stöd från faciliteten kunnat verifiera uppgifter för över 2,6 miljoner flyktingar som är bosatta i Turkiet.

5.2 Utvecklingsbistånd

Inom facilitetens utvecklingsdel går arbetet framåt med att genomföra 26 projekt för vilka kontrakt slöts inom ramen för den första delutbetalningen och två kontrakt har redan slutförts. 943 miljoner euro har betalats ut till de aktörer som ska genomföra projekten av de sammanlagt 1,6 miljarder euro som avdelats för utvecklingsbistånd inom ramen för den första delutbetalningen[46]. Inom ramen för facilitetens andra delutbetalning har kontrakt till ett värde av 400 miljoner euro slutits för att fortsätta att bedriva verksamheter som bidrar till att ge flyktingar som är bosatta i Turkiet bättre tillgång till kvalitativa och inkluderande utbildningstjänster och för att stödja deras integration i det turkiska utbildningssystemet och främja social sammanhållning. Dessutom har 100 miljoner euro anslagits för att bygga upp skolinfrastrukturen i syfte att tillgodose behoven av klassrum och utbildningslokaler. 465 miljoner euro har anslagits till socioekonomiskt stöd och 380 miljoner euro till kommunal infrastruktur.

Utöver de anslag som förvaltas direkt inom ramen för instrumentet för stöd inför anslutningen[47] får en rad gräsrotsprojekt stöd inom facilitetens utvecklingsdel. Femton projekt tilldelas totalt 293 miljoner euro inom ramen för EU:s regionala förvaltningsfond för insatser med anledning av krisen i Syrien.

Fördelningen av medel inom facilitetens utvecklingsdel per prioriterat område:

Utbildning

[46] I detta belopp ingår även utbetalningar inom projekt som genomförs av EU:s regionala förvaltningsfond för insatser med anledning av krisen i Syrien, men som ännu inte belastat EU:s budget.

[47] De medel från instrumentet för stöd inför anslutningen som samordnas inom faciliteten förvaltas enligt reglerna för externa åtgärder i del II avdelning IV i budgetförordningen samt enligt förordningens tillämpningsföreskrifter. För närmare upplysningar, se den andra årsrapporten om faciliteten.

EU riktar stöd till alla stadier inom utbildningssystemet, från förskola till högre utbildning, för att inte en hel generation unga ska gå förlorad.

Pictes-projektet[48] – som är ett direkt bidrag på 300 miljoner euro till det turkiska utbildningsministeriet för att främja integrationen av syriska barn i det turkiska utbildningssystemet – fortsatte att genomföras under läsåret 2018–2019 och verksamhetsmålen överträffades på många områden. Till exempel kulminerade den turkiska språkundervisningen i ett språkprov som nästan 400 000 studerande hade genomgått i slutet av september 2018. Sammanlagt fick över 16 000 studerande särskild undervisning för att komma ikapp och över 43 000 deltog i andra former av extraundervisning. I slutet av september 2018 hade över 19 000 lärare och handläggare vid utbildningsministeriet utbildats inom ramen för projektet. Dessa insatser kommer att fortsätta inom ramen för kontraktet för Piktes II[49] som undertecknades i december 2018. Insatsen, som har en budget på 400 miljoner euro, syftar till att se till att flyktingbarn som är bosatta i Turkiet har tillgång till en god, inkluderande utbildning i ytterligare tre läsår. Dessutom ska den hjälpa till att integrera barn i det turkiska utbildningssystemet och samtidigt främja social sammanhållning, även för vuxna. En annan insats, med en budget på 100 miljoner euro, ska bidra till större satsningar på att förbättra skolinfrastrukturen i områden med många flyktingar. Arbetet med att uppföra skolbyggnader inom ramen för befintliga program går framåt. Arbetet med att uppföra 136 fasta och 50 monteringsfärdiga skolbyggnader pågår. I december 2018 hade 33 monteringsfärdiga skolbyggnader färdigställts. Dessutom har arbetet med att anlägga tre fasta skolbyggnader kommit en bra bit på väg.

Dessutom hade i december 2018 nästan 6 000 syriska volontärlärare fått stöd i form av månatliga incitament och över 14 000 barn fått gå i samhälls- och hembaserad förskoleverksamhet.

För att skapa möjligheter för flyktingar inom den högre utbildningen får 476 studenter universitetsstipendier genom tre projekt, och antalet studenter som får stöd förväntas öka under läsåret 2019–2020.

Hälsa

Grundpelaren i stödet till det prioriterade hälso- och sjukvårdsområdet är Sihhatprojektet[50]. Inom ramen för projektet tilldelas det turkiska hälsoministeriet ett direkt bidrag på 300 miljoner euro för att säkerställa flyktingarnas tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster. I december 2018 arbetade tack vare de insatser som samordnades genom faciliteten 2 569 sjukvårdsanställda[51] (varav 69 % var syriska flyktingar) med att tillhandahålla tjänster vid 178 sjukvårdsinrättningar för migranter, varav 45 var specialiserade sjukvårdsinrättningar som tillhandahöll grundläggande sekundärvård. Arbetet med att genomföra infrastrukturprojekt på hälso- och sjukvårdsområdet går också framåt. Upphandlingar pågår för närvarande för uppförandet av två offentliga sjukhus (i Kilis och Hatay) som väntas öppna i juni 2021 och ha totalt 500 vårdplatser.

[48] Pictes är en förkortning för *Promoting Integration of Syrian Children into the Turkish Education System*. Det är ett direkt bidrag på 300 miljoner euro till det turkiska utbildningsministeriet för att främja integrationen av syriska barn i det turkiska utbildningssystemet.

[49] Piktes är en förkortning för *Promoting Integration of Syrian Kids into the Turkish Education System*. Det är ett direkt bidrag på 400 miljoner euro till det turkiska utbildningsministeriet för att främja integrationen av syriska barn i det turkiska utbildningssystemet.

[50] Sihhat står för "Att förbättra hälsotillståndet hos den syriska befolkning som åtnjuter tillfälligt skydd och relaterade tjänster" som tillhandahålls av de turkiska myndigheterna.

[51] 118 specialister, 482 läkare, 754 barnmorskor/sjuksköterskor, 892 tvåspråkiga patientguider och 323 extraanställda.

Socioekonomiskt stöd

Insatser för att skapa försörjningsmöjligheter och tillhandahålla socioekonomiskt stöd spelar en avgörande roll för integrationen av flyktingar i det turkiska samhället och bidrar till en välbehövlig social och ekonomisk sammanhållning. Eftersom bristande språkkunskaper utgör ett stort hinder för effektiv integration, erbjuds flyktingar kurser i turkiska inom ramen för faciliteten. Det totala stödet inom ramen för facilitetens första delutbetalning uppgick till 196,6 miljoner euro som fördelades mellan åtta projekt[52]. Stödet på området bör utökas kraftigt vid den andra delutbetalningen för att säkerställa hållbarheten och ytterligare integration. I december 2018 lanserades en inbjudan att anmäla intresse på området socioekonomiskt stöd och kommunal infrastruktur[53] och 465 miljoner euro anslogs för projekt som ska öka flyktingarnas motståndskraft och självförsörjning.

I ett projekt med en budget på 50 miljoner euro som drivs av *Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW)* arbetar man med att förbättra tillgången till en god, inkluderande yrkesutbildning för flyktingar och turkiska ungdomar i branscher där det råder stor efterfrågan på arbetsmarknaden. Parallellt med detta arbetar man i ett projekt med en budget på 50 miljoner euro som finansieras av Världsbanken med att öka anställbarheten och integrationen på arbetsmarknaden för flyktingar och i turkiska värdsamhällen. Genom institutionellt stöd till arbetsförmedlingar får den turkiska arbetsförmedlingen större kapacitet att tillhandahålla rådgivning och stöd i arbetssökandet och det turkiska familje-, arbetsmarknads- och socialministeriet större kapacitet att övervaka utfärdandet av arbetstillstånd och tillhandahållandet av arbetsförmedling. Dessutom får de turkiska myndigheterna stöd för att öka sin kapacitet att bedöma efterfrågan på kompetens i vissa provinser med många flyktingar och för att främja insatser för att skapa nya arbetstillfällen och främja företagande.

Genom EU:s regionala förvaltningsfond för insatser med anledning av krisen i Syrien arbetar man inom flera projekt med viktiga frågor som språkundervisning i turkiska för vuxna, certifiering av yrkeskvalifikationer och yrkesvägledning, arbetsförmedling, stöd till små och medelstora företag, företagande och skapandet av nya arbetstillfällen.

Med stöd via faciliteten kan även medborgarhus erbjuda ett brett utbud av tjänster, från utbildning till information och stödtjänster samt kultur- och nätverksarbete i syfte att öka flyktingarnas och värdsamhällenas motståndskraft och självförsörjning. I januari 2019 hölls dessutom en konferens om hur man kan öka genusmedvetenheten i flyktinghanteringen i Turkiet. Konferensen hölls med anledning av ett projekt som drivs av UN Women som ska ge syriska kvinnor och flickor ökad egenmakt och motståndskraft och skapa en social sammanhållning med deras värdsamhällen i Turkiet.

Genusaspekter inom facilitetens projekt

Det är viktigt att ta hänsyn till genusaspekter vid planeringen av projekt inom faciliteten för flyktingar i Turkiet. Facilitetens insatser ska i möjligaste mån bidra till lika möjligheter för män och kvinnor, och pojkar och flickor. Könsuppdelade data samlas in för att övervaka detta och vissa särskilda insatser har utarbetats på området. Åtgärder har vidtagits för att anpassa facilitetens insatser till tematiska mål i handlingsplanen för jämställdhet 2016–2020. Det handlar till exempel om att bekämpa våld mot kvinnor och flickor, se till att flickor och kvinnor har lika tillgång till god utbildning och yrkesutbildning utan diskriminering, och

[52] Se tabellen över projekt på webbplatsen för generaldirektoratet för grannskapspolitik och utvidgningsförhandlingar, med undantag för projekt som anges som utbildningsstöd eller socioekonomiskt stöd.
[53] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/call_for_expression_of_interest_-_socio-economic_support.zip

stödja kvinnoorganisationer och andra organisationer i det civila samhället som verkar för jämställdhet mellan kvinnor och män och för kvinnors och flickors egenmakt. Insatserna genomförs i samarbete med partner med gedigen erfarenhet på området, bland annat FN:s barnfond (Unicef), UN Women och Internationella arbetsorganisationen (ILO). Till exempel erbjuder Unicef viktiga sociala tjänster för barn, särskilt flickor och kvinnor och deras familjer. Som ett led i detta arbete strävar man efter att skapa en mer övergripande förståelse för könsrollerna inom familjen och i samhället.

Migrationshantering

Medel via faciliteten har använts för att finansiera kostnaderna i samband med återvändandet (transporter och inhysning) för 212 syrier och 1 076 icke-syrier samt för logistikutrustning och arbeten på anläggningar för 750 personer. Mellan augusti 2017 och slutet av september 2018 fick 119 173 migranter den här typen av stöd som finansieras inom faciliteten. EU:s stöd inom faciliteten har också bidragit till att öka den turkiska kustbevakningens kapacitet att genomföra sök- och räddningsinsatser. Sex livbåtar levererades 2018 och 1 081 anställda vid den turkiska kustbevakningen fick utbildning i humanitära normer. Båda projekten finansierades inom ramen för facilitetens första delutbetalning. Inga specifika budgetanslag har avdelats för detta område inom ramen för den andra delutbetalningen.

6. Övervakning och utvärdering

Facilitetens system för övervakning och utvärdering utformades för att införas succesivt.

Resultatram

Facilitetens resultatram återspeglar facilitetens interventionslogik. Den utgår från facilitetens strategiska ram samt planerade insatser och deras logiska ramar. Resultatramen utarbetades mellan augusti 2016 och mars 2017 i samråd med centrala aktörer, bland annat facilitetens styrkommitté, berörda turkiska myndigheter och kommissionens avdelningar. Ett sista utkast lades fram för styrkommittén i mars 2017.

Baserat på resultatet av den förberedande övervakningsfasen och på de slutliga kontrakten finjusterades resultatramen ytterligare under 2018 i samråd med operativa aktörer och en uppdaterad version presenterades för facilitetens styrkommitté i november 2018.

Övervakning och rapportering på facilitetsnivå

Övervakningen på facilitetsnivå inleddes våren 2017. Genomförandepartnerna tar fram övervakningsdata för enskilda insatser i enlighet med sina åligganden i varje kontrakt. En första begäran om övervakningsdata gjordes i maj 2017, som följdes av tre förberedande övervaknings- och rapporteringscykler som inleddes under 2017. Vid styrkommitténs elfte möte presenterades en övervakningsrapport om facilitetens resultat fram till den 30 juni 2018[54].

De första datainsamlingscyklerna utformades som en pilotfas för resultatramens utfallsindikatorer. På så sätt fick genomförandepartnerna möjlighet att bekanta sig med facilitetens övervaknings- och rapporteringskrav och att testa de föreslagna indikatorernas genomförbarhet. Det är viktigt att notera att för en stor andel av facilitetens projektportfölj slöts kontrakt mot slutet av 2017 och att dessa insatser började genomföras först 2018.

[54] The Facility Results Framework – Monitoring Report *(ej översatt till svenska)*

Genomförandepartnerna rapporterar data som är av betydelse för facilitetens resultatram till de upphandlande myndigheterna, dvs. EU:s delegation i Turkiet, EU:s regionala förvaltningsfond för insatser med anledning av krisen i Syrien och kommissionen, med hjälp av en gemensam övervakningsmall. Som tekniskt stöd vid datakonsolideringen används ett internt it-verktyg (facilitetens övervakningsplattform) som gör det möjligt att automatiskt aggregera, analysera och visualisera data. Plattformen genomgår för närvarande de sista testerna.

De upphandlande myndigheterna och facilitetens sekretariat strävar efter att standardisera datainsamlingen. Det är problematiskt att bedöma i vilken utsträckning specifika resultat kan tillskrivas de insatser som genomförts inom ramen för faciliteten på grund av insatsernas omfattning och mångfald och de många olika aktörer som är inblandade. Sammanfattningsvis är det fortfarande svårt att mäta måluppfyllelsen när det gäller facilitetens specifika resultat.

Tekniskt bistånd för övervakning

I maj 2017 antog kommissionen ett beslut[55] om en stödåtgärd för övervakning, utvärdering, revision och kommunikation inom faciliteten för flyktingar i Turkiet. Det gjorde det möjligt att upphandla tekniskt bistånd för att främja övervakning av och rapportering om facilitetens resultatram och vissa finansierade insatser. Kontraktet om tekniskt bistånd för övervakning undertecknades i januari 2018 och har genomförts fullt ut. Uppdraget består av två olika delar. Den första består av stöd till övervakning på facilitetsnivå. I den ingår att regelbundet granska resultatramen, se över utgångsvärden och målvärden samt granska metoder för beräkning av indikatorer och tillhörande riktlinjer. Den grupp som ansvarar för det tekniska biståndet ansvarar också för att hjälpa facilitetens sekretariat att göra en första analys av de övervakningsdata som kvartalsvis samlas in via facilitetens övervakningsplattform och utarbeta facilitetens övervakningsrapporter. Uppdragets andra del består av att stödja EU-delegationen i arbetet med att övervaka insatser/kontrakt som finansieras genom faciliteten, och bland annat genom kontroller på plats verifiera data för kontrakt som står under direkt förvaltning. Eftersom några av facilitetens insatser är så omfattande och verksamheterna har så stor geografisk spridning behöver delegationen hjälp med att göra kontroller på plats. I slutet av december 2018 hade 50 övervakningsuppdrag slutförts. 16 av dessa genomfördes 2017 (inklusive 2 resultatorienterade övervakningsuppdrag) och 34 genomfördes 2018 (inklusive 3 resultatorienterade övervakningsuppdrag och 8 uppdrag som genomfördes av den tekniska biståndsgruppen). Över 35 % av övervakningsuppdragen fokuserade på de direkta bidragen till utbildnings- och hälsoministerierna i Turkiet.

Övervakningen av alla insatser som finansierades enligt de humanitära genomförandeplanerna företogs av kommissionen, särskilt kommissionens fältpersonal i Turkiet och kommissionens regionkontor i Amman. I november 2018 hade 148 övervakningsuppdrag på projektnivå genomförts. Utöver indikatorerna i den resultatram som partnerna tillämpar vid sin rapportering redovisas även andra skyddsindikatorer regelbundet vilket även återspeglas i övervakningsplattformen för övervakning på facilitetsnivå.

Utvärdering

Åtta utvärderingar av facilitetens insatser och projektportfölj har genomförts och tre pågår för närvarande[56]. Dessutom har en facilitetsrelaterad utvärdering genomförts och två pågår för

[55] Commission Implementing Decision C(2017) 3378 final of 23.5.2017 on the support measure on monitoring, evaluation, audit and communication of the Facility for Refugees in Turkey *(ej översatt till svenska)*.

[56] Exempel: En utvärdering av EU:s humanitära åtgärder med anledning av flyktingkrisen i Turkiet 2016–2017, en utvärdering av det sociala nödskyddsnätet i Turkiet som finansieras av generaldirektoratet för humanitärt

närvarande. Utvärderingarna avser huvudsakligen humanitärt bistånd och bistånd som ges inom ramen för EU:s regionala förvaltningsfond för insatser med anledning av krisen i Syrien. I december 2018 inledde kommissionen den strategiska halvtidsutvärderingen av faciliteten, som kommer att pågå under 2019–2020. Syftet är att utvärdera facilitetens bidrag till de prioriterade områdena utbildning, hälso- och sjukvård, socioekonomiskt stöd och migrationshantering under perioden 2016–2019/2020. Halvtidsutvärderingen väntas mynna ut i en övergripande oberoende bedömning av delresultaten i förhållande till målen och i en presentation av lärdomar och rekommendationer för att förbättra facilitetens nuvarande och framtida åtgärder.

7. Revision

Europeiska revisionsrätten inledde officiellt sin revision av facilitetens effektivitet den 17 oktober 2017. Revisionsrätten offentliggjorde sedan sin slutrapport den 13 november 2018. Revisionen var inriktad på komplementariteten i det stöd som tillhandahålls genom faciliteten, genomförandet och övervakningen av stödet samt på ett urval av tio humanitära projekt. Revisionsrätten fokuserade på förvaltningen av de första projekt som finansierades genom faciliteten och på de resultat som hittills har uppnåtts inom ramen för dess humanitära del. Den konstaterade att faciliteten, i en svår situation, snabbt hade lyckats mobilisera medel för att snabbt sätta in insatser. Den noterade dock att det fanns utrymme för ökad effektivitet i de humanitära projekten, särskilt i kontantstödsprojekten, och att faciliteten behövde ge mer valuta för pengarna.[57] Den lade fram en rad rekommendationer för kommissionen som kommissionen har godtagit i sin helhet och redan håller på att genomföra, t.ex. när det gäller att lägga mer fokus på utvecklingsbistånd (se avsnittet Programplanering).

8. Kommunikation och synlighet

Synlighet och kommunikation har varit viktiga prioriteringar ända sedan faciliteten inrättades. Faciliteten är central för förmedlingen av budskapet om EU:s fortsatt starka stöd till flyktingar och värdsamhällen i Turkiet. Kommunikationsstrategin från 2017 är fortfarande den övergripande ramen för kommunikationsinsatserna som syftar till att synliggöra de insatser som finansieras genom faciliteten.

Flera insatser för att öka synligheten ägde rum under 2018, bland annat en pressresa till Istanbul och Gaziantep i november 2018 tillsammans med europeiska journalister och företrädare för medlemsstaterna som fick stor uppmärksamhet i media. Under resan besöktes många projekt som finansieras genom faciliteten och en invigningsceremoni för ett socioekonomiskt stödprojekt. Dessutom anordnade EU:s delegation i Turkiet tillsammans med turkiska röda halvmånen och fotbollsklubben Galatasaray ett mycket uppmärksammat evenemang där syriska och turkiska barn umgicks med berömda fotbollsspelare på träning och sedan fick se en inhemsk fotbollsmatch. 100 miljoner människor nåddes av mediebevakningen, bland annat genom två filmer som delades via delegationens sociala mediekanaler[58].

Både i Turkiet och i övriga Europa hölls också viktiga evenemang och ceremonier som anordnades i samarbete med humanitära samarbetspartner. På Bryssels flygplats hölls i juli en

---

bistånd och civilskydd, november 2016–februari 2018, och en strategisk halvtidsutvärdering av EU:s regionala förvaltningsfond för insatser med anledning av krisen i Syrien.

[57] Revisionsrättens rapport: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_27/SR_TRF_sv.pdf

[58] 180 000 visningar på Facebook, 65 000 visningar på Twitter, 1 000 gillamarkeringar på Youtube och 6 000 nådda konton på Instagram.

utställning under namnet *Education – Our Future* som anordnades i samarbete med Unicef. Där visades bilder på flyktingbarn som fått EU-stöd genom programmet för villkorat kontanststöd för utbildning i Turkiet. Utställningen fick stor uppmärksamhet i media både i Turkiet och i övriga Europa och 260 000 personer tog del av den via sociala medier. I september 2018 lanserade Världslivsmedelsprogrammet en EU-finansierad kommunikationskampanj under namnet *Incredible Ordinary* för att öka EU-medborgarnas medvetenhet om det sociala nödskyddsnätet. För att visa för EU-medborgarna vad stödet leder till anordnades utställningen *#IncredibleOrdinary* i form av en tillfällig butik i Paris, Milano, Warszawa, Berlin och Amsterdam. Där visade man hur åtta flyktingfamiljer som fått stöd via programmet har det. Med egna ord berättar familjerna hur en till synes vanlig produkt, som de har tillgång till tack vare stödet från det sociala nödskyddsnätet, har haft oerhört stor betydelse för dem[59].

25 korta filmer producerades för att främja projekt med inriktning på personliga berättelser där flyktingarna själva fått chansen att berätta sin historia. De visades på delegationens och kommissionens Youtube-kanaler och delades via sociala medier vid olika tillfällen.[60] Förra hösten sände Euronews ett avsnitt av Aid Zone som handlade om EU-finansierade hälso- och sjukvårdstjänster för konfliktdrabbade syriska flyktingar som visades över hela Europa[61].

Dessutom har kommissionen gett ut fem pressmeddelanden och delegationen ytterligare 17. Ett nyhetsbrev skickades ut till styrkommitténs ledamöter en gång i kvartalet med aktuell information om facilitetens insatser och relevanta filmklipp. Artiklar och blogginlägg med personliga berättelser offentliggjordes[62] också och EU:s högnivåbesök i samband med de projekt som finansieras inom faciliteten fick stor uppmärksamhet i media.

9. Slutsatser och fortsatt arbete

Kontrakt har slutits för hela det operativa belopp som anslagits inom ramen för facilitetens första delutbetalning och i mars 2019 hade över 2 miljarder euro betalats ut. Viktiga framsteg har gjorts med att mobilisera den andra delutbetalningen och i mars 2019 hade 1,2 miljarder euro anslagits, kontrakt hade slutits för 450 miljoner euro och 150 miljoner euro hade betalats ut. Flyktingar och värdsamhällen i Turkiet fortsätter att erhålla välbehövligt bistånd genom faciliteten. För den närmaste tiden står följande åtgärder på dagordningen:

- Att effektivt genomföra alla projekt till förmån för flyktingar och värdsamhällen, i enlighet med principerna för en sund ekonomisk förvaltning.
- Att påbörja den andra delutbetalningen och genomföra projekt fram till mitten av 2025.
- Att se till att ett fullt utvecklat övervakningssystem kan tas i bruk.
- Att fortsätta att genomföra kommunikationsinsatser.

[59] *Incredible Ordinarys* webbplats och exempel på vittnesmål: https://www.incredibleordinary.org/
https://www.youtube.com/watch?v=80IhP3g4PiY&list=PL3xTi8eO-wuv5sFdgYdrGeI-DK7FtZz2f
[60] Delegationens särskilda Youtube-kanal med exempel på filmer:
https://www.youtube.com/channel/UC6FP0xxlSG8xtesxTG_xjkg
https://www.youtube.com/watch?v=ofRVziiCVss
https://www.youtube.com/watch?v=BR6AgSF8AJ4
https://www.youtube.com/watch?v=McaZl5tZAOM
https://www.youtube.com/watch?v=HQXZUPgl6Hk
[61] Aid Zone-avsnittet på Euronews: https://youtu.be/Sq3xkKXjBoc
[62] https://www.avrupa.info.tr/en/news/looking-inspiration-start-over-7487
https://www.avrupa.info.tr/en/learning-language-key-new-life-7410

- Att med jämna mellanrum hålla möten i styrkommittén. De nästkommande mötena planeras att hållas under våren och hösten 2019.